

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZ PRIORYTETOWY

CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: Ostropa pola

Kod krajobrazu: 24-341.13-094

Położenie administracyjne: Gmina Gliwice, Powiat Gliwice;
Gmina Sośnicowice, Powiat gliwicki

Katowice, Warszawa
2025

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIwersytet ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna)
w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

fot. okładka:

Krajobrazy wiejskie z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól orných, łąk i pastwisk.
(fot. Jakub Botwina)

1 METRYCZKA OGÓLNA KRAJOBRAZU

Nazwa Krajobrazu	Ostropa pola
ID	218
Kod krajobrazu	24-341.13-094
Typ, podtyp krajobrazu	6b - Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk
Typ rzeźby terenu*	B - Krajobrazy faliste
Kod mezoregionu*	341.13
Nazwa mezoregionu*	Wyżyna Katowicka
Typ krajobrazu naturalnego*	Nizin
Nazwa krajobrazu naturalnego*	Peryglacjalne: równinne i faliste
Kod podokręgu geobotanicznego*	C.3.1.r
Nazwa podokręgu geobotanicznego*	Gliwicko-Knurowski
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej*	16
Nazwa krajobrazu roślinności potencjalnej*	Grąd subkontynentalny, odmiana małopolska, forma wyżynna, seria uboga
Kod regionu historyczno-kulturowego*	I.E.8
Nazwa regionu historyczno-kulturowego*	Konurbacja katowicka, region przemysłowy
Położenie administracyjne	Gmina Gliwice, Powiat Gliwice; Gmina Sośnicowice, Powiat gliwicki
Powierzchnia (ha)	700

*podano dla jednostki dominującej

2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Krajobraz priorytetowy - wiejski, z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk rozłożonych na północ od dawnej wsi Ostropy (obecnie dzielnica Gliwic). Wąskopasmowe rozłogi pól ułożone są prostopadle do wsi Kozłów oraz Ostropa.

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- zastosowania algorytmu w zakresie kryterium ważności ze względu na zachowanie tradycji;
- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na zachowanie historycznych układów malowniczo ułożonych pól oraz założeń ruralistycznych, stanowiących jedyny tego typu duży obszar wiejski wykorzystywany nadal rolniczo na zachodnich obrzeżach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, stanowiąc powierzchniowy relikט krajobrazowy, dowodzący dawnej (przedgórnictwej i przedprzemysłowej) formy gospodarowania na Górnym Śląsku.

3 WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory przyrodnicze

Walory przyrodnicze związane z tradycyjną uprawą rolną. Roślinność typowa dla miedz – ciągi zadrzewień i zakrzewień śródpolnych. Otulina rezerwatu "Las Dąbrowa".

Walory kulturowe

Układ ruralistyczny Kozłowa w formie ulicówki (obecnie mocno zaburzony). Wpisany do rejestru kościoł pw. Św. Mikołaja w Kozłowie. Stanowisko archeologiczne średniowiecznego grodziska Kozłów.

Fizjonomia krajobrazu

Wysokie walory fizjonomiczne związane z malowniczym układem pól. Krajobraz harmonijny, urozmaicony zadrzewieniami i zakrzywieniami śródpolnymi. Liczne ciągi widokowe z obustronnym widokiem na pola oraz panoramy, w tym ciąg z autostrady A4 (fragmentarycznie o ograniczonym zasięgu przez nasypy autostrady): Kozłowa z kościołem wraz z ograniczonym przedpolem ekspozycji oraz Ostropy (poza jednostką) i Gliwic z wieżami kościołów i wieżą wodną w Gliwicach (poza jednostką). Przez obszar przebiegają szlaki turystyczne: czarny Szlak Sośnicowicki i zielony Gliwice - Kotlarnia.

4 DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ZDJĘCIE NR 1

Leśna Ostropa, specyficzny prostopadły układ pól z zadrzewieniami śródpolnymi. (fot. Bartłomiej Szypuła)

ZDJĘCIE NR 2

Ostropa, ul. Ciesielska (fot. Bartłomiej Szypuła)

ZDJĘCIE NR 3

Krajobrazy wiejskie z doskonale zachowaną strukturą wąskich pól, w oddali dawna wieś Ostropa, obecnie dzielnica Gliwic (fot. Bartłomiej Szypuła)

ZDJĘCIE NR 4

Krajobraz wiejskie z doskonale zachowanym układem wąskich pól przecięte przez autostradę A4 (w sąsiedztwie krajobrazu priorytetowego)(fot. Jakub Botwina)

ZDJĘCIE NR 5

Krajobrazy wiejskie na północny-zachód od Ostropy (w sąsiedztwie krajobrazu priorytetowego). Krajobrazy przecięte infrastrukturą techniczną (zjazd z autostrady A4) (fot. Jakub Botwina)

5 DOKUMENTACJA KARTOGRAFICZNA

POŁOŻENIE KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

